

РОЗРОБЛЕННЯ НОМЕНКЛАТУРИ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ СКАУТСЬКОГО ФОРМЕНОГО ОДЯГУ

О. М. ТРОЯН, Ю. Б. КОКОЯЧУК

Хмельницький національний університет

Сьогодні в швейній промисловості України спостерігається стійка тенденція до розширення асортименту та випуску форменого одягу, який демонструє належність споживача до конкретного закладу чи організації. Зокрема, дитячий формений одяг широко застосовують як для учнів освітніх закладів, так і для молодіжних організацій, зацікавлених у соціальному вихованні дітей.

Найбільш активними споживачами форменого одягу для молодіжних організацій є скаутські організації. Скаутський формений одяг (СФО) відіграє важливу роль у повсякденних та святкових, зокрема міжнародних, скаутських заходах, що відбуваються як у приміщенні, так і просто неба.

Проте, аналіз одягу даного асортименту дозволив встановити, що він не повною мірою задовольняє потреби споживачів, оскільки не завжди враховує особливості скаутської діяльності, призначення та умови експлуатації, що є наслідком недостатньої інформаційної бази для проектування та виготовлення даного одягу. Тому дослідження, направлені на проектування форменого одягу для скаутських організацій є актуальними.

Складність проектування СФО полягає у необхідності дотримання сучасних вимог до дитячого, форменого та корпоративного одягу та одночасного врахування традиційності, притаманної скаутському стилю.

Характерними ознаками, скаутського стилю, на нашу думку, є:

– стримана форма одягу та деталей, що мають схоже функціональне призначення (місце для зберігання свистка, записника, олівця, ножа, сірників);

– піщані, коричневі та зелені відтінки кольорового вирішення;

– наявність шийної хустки, головного убору, емблем та символіки організації, великої кількості значків, нашивок, шевронів та деталей (більш яскраві та більш кольорові ніж, наприклад, у форменому одязі військовослужбовців, що робить СФО привабливішим для дітей).

З огляду на психофізіологічні особливості споживача СФО, умов та основних видів скаутської діяльності, а також призначення та функцій цього одягу авторами розроблено номенклатуру показників якості для забезпечення властивостей проєктованого одягу. Розроблена номенклатура являє собою систему груп вимог, властивостей та показників якості проєктованого одягу. Крім того, в розробленій номенклатурі визначено засоби забезпечення показників якості, а саме: матеріали, конструкція, технологія та емблематика.

Розроблена номенклатура показників якості СФО вміщує 6 груп вимог до даного виду одягу, а саме: ергономічні, експлуатаційні, функціональні, інформаційні, психологічні та естетичні.

З огляду на те, що дитячий організм дуже чутливий до дії зовнішніх чинників, одними із найважливішими зі споживчих вимог до дитячого одягу вважають групу ергономічних вимог. Ці вимоги засновані на ергономічних властивостях системи «дитина-скаутський формений одяг-середовище» та визначають гігієнічну, антропометричну та психологічну відповідність виробу дитині.

Встановлено, що СФО часто використовують на відкритому повітрі, під дією прямих сонячних променів, атмосферних опадів, вітру та ін., за відсутності можливості належного догляду за одягом. Щоб забезпечити надійність цього одягу за таких умов, необхідними є високі показники експлуатаційних властивостей.

Для задоволення функціональних вимог проєктований одяг повинен відповідати розмірній та повноті-віковій групі споживачів, а саме дітей віком 11,5-15,5 років. Враховуючи часті зміни погодних умов (дощ, вітер, різка зміна температури навколишнього середовища), а також різноманітність ситуацій, в яких використовують СФО (святкові заходи, табори та ін.), для забезпечення комфортного мікроклімату організму дітей доцільно запропонувати формений одяг із елементами трансформації.

СФО як корпоративна ознака скаутської організації повинен відповідати показникам інформативності, що передбачає забезпечення традиційного уявлення про зовнішній вигляд, колір цього одягу та форму окремих деталей. Завдяки наявності, змісту та кольору нашивок і значків СФО є вичерпним джерелом інформації про його споживача, що дозволяє невербально визначити досвід, досягнення та нагороди власника одягу. Оскільки зорова та асоціативна презентація скаутських організацій відбувається значною мірою завдяки СФО, показники інформативності повинні обов'язково враховуватись при проєктуванні даного виду одягу.

Встановлено, що СФО здійснює виховну роль у діяльності скаутських організацій, тобто цей одяг спрощує спілкування всередині організації, стимулює та заохочує, мобілізує та дисциплінує, формує почуття гордості та відповідальності, об'єднує та згуртовує членів організації.

Досліджуваний одяг, як важлива презентаційна ознака скаутських організацій, створює естетичне враження не лише про споживача, а й про організацію в цілому. Тому, при його проєктуванні необхідно забезпечити високий ступінь досконалості композиції та якісний товарний вигляд.

Таким чином, у результаті даного дослідження розроблено номенклатуру показників якості скаутського форменого одягу з урахуванням умов використання, призначення та функцій даного одягу. На основі досліджень психологічних аспектів впливу скаутського форменого одягу на споживачів, вперше виділено та охарактеризовано показники якості психологічної та інформаційної груп вимог, які мають суттєве значення для скаутського форменого одягу.

Встановлено, що забезпечення високого рівня споживчих властивостей скаутського форменого одягу можливо досягти шляхом урахування номенклатури показників якості на стадії виконання проєктних робіт.